

ပြည်သူများ၏ ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီစွာရွေးချယ်တင်မြှောက်သော ရပ်ကွက်သို့မဟုတ်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်

နိဒါန်း

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဖြင့် အသက်သွင်းခဲ့သော ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်မှ စတင်အသက်ဝင်ခဲ့သည့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် စစ်အာဏာရှင်လက်ထက်ကတည်းက အစပြုခဲ့သောကျေးရွာအဆင့်အုပ်ချုပ်မှု နှင့်ဆိုင်သောကိစ္စရပ်များအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းအချို့ကိုပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) အခန်း ၅ အုပ်ချုပ်ရေး ပါ ပုဒ်မ ၂၈၉ တွင် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၏ အုပ်ချုပ်ရေးကို ရပ်ရွာကကြည်ညိုလေးစားပြီး သိက္ခာသမာဓိရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး အား ဥပဒေနှင့်အညီ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးဆောင်ရွက်စေရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၁ အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၇ အဖြစ် ပုဒ်မ ၂၇ နောက်တွင် ပုဒ်မ ၂၇ - က အဖြစ် ဖြည့်စွက်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

ဤဥပဒေသဘောအရ ယခင်က ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှတိုက်ရိုက်ခန့်အပ်ခဲ့သော ရပ်ရွာအဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်သောစံနှစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ရန်ဖြစ်သည်။ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ရပ်မိရပ်ဖ ၅ ဦးကိုရွေးချယ်၍ ကြီးကြပ် ရေးအဖွဲ့အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။ ဆယ်အိမ်စုမှူးရွေးခြင်း၊ ဆယ်အိမ်စုကိုယ်စားလှယ်များက အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးကို လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးရွေးချယ်ခြင်း - တို့ပြုလုပ်ပြီး ထိုသူ၏ အမည်စာရင်းနှင့် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်တို့ကို ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့က မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံတင်ပြရန်၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကစစ်စစ်ပြီး ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏အတည်ပြုချက်ဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးခန့်အပ်တာဝန်ပေးရန် ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ဤပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မှုသည် နိုင်ငံသားတို့၏ နိုင်ငံသားနှင့်နိုင်ငံရေးရပိုင်ခွင့်များကို ကာကွယ်မပေးကြောင်း ဒီမိုကရေစီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုကော်မတီ (Action Committee for Democracy Development - ACDD) က ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေနှင့် ပါတ်သက်ပြီး လူထုသဘောထားစစ်တမ်းအစီရင်ခံစာတစ်စောင် ထုတ်ပြန်ပြီး ဝေဖန်ထောက်ပြခဲ့သည်။

ထိုအစီရင်ခံစာ၌

- * ရပ်ကျေးဥပဒေကို မကြားဖူးသူ၊ မသိသူပြည်သူများ ၇၀ %ကျော်ရှိကြောင်း၊
- * ဆယ်အိမ်စုစံနှစ်ကို အခြေခံရွေးချယ်မှုသည် မဲပေးခွင့်ရှိသူများအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုရာမရောက်ကြောင်း၊
- * မဲပေးခွင့်တစ်စုံတရာရသော်လည်း ရွေးချယ်မှုတွင် ရပ်မိရပ်ဖများက ပိုမိုအဓိကကျနေခြင်း၊ ပြည်ထဲရေးဌာနမှ ခန့်ထားသော ခရိုင်ထွေအုပ်များအတည်ပြုချက်မရလျှင်အတည်မပြုဘဲ ဖြစ်နေသောကြောင့် ပြည်သူ့သဘောထားအမှန်ကို ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ထားခြင်း၊
- * လက်တွေ့တွင်လည်း ပြည်သူ့အားအကျိုးပြုရေးထက် ပြည်ထဲရေး၏ညွှန်ကြားချက်ကိုသာတာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေခြင်း၊

* အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကိုယ်တိုင် အာဏာပိုင်များနှင့်ပူးပေါင်း၍ အာဏာနှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုအလွဲသုံးစားပြုနေခြင်းများကို ထောက်ပြသွားပြီး၊ ရပ်ကွက် ကျေးရွာနေ ပြည်လူထု၏ နိစ္စရှုထောင့်ပြဿနာရပ်များအား ထိတွေ့ဆက်ဆံနေရသော အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ၏ အခြေခံ အကျဆုံးဖြစ်သည်။ အောက်ခြေအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းဟု ဆိုရမည့် ရပ်ကွက် ၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရာတွင် ဒီမိုကရေစီနည်းကျဖြစ်သင့်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြခဲ့ပါသည်။ လွှတ်တော်သက်တမ်းနှင့်တူညီသော လက်ရှိအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်၍ အသစ်ပြန်လည်ရွေးကောက်မှုများကို ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့အတွင်း အပြီးပြုလုပ်တော့မည်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းစဉ်ရည်ရွယ်ချက်
 လက်ရှိဥပဒေသည် ပြည်သူများ၏ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး၊ နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ ဖော်ဆောင်မပေးနိုင်ပါ။ သို့ပါသော်လည်း လက်ရှိဥပဒေအောက်ထဲမှာပင် အာဏာသည်ပြည်သူလူထုထံမှသက်ဆင်းရမည်ဆိုသည်ကို ပြည်သူမှသော်ငှား၊ ရွေးချယ်ခံမည့်သူများမှသော်ငှား အဓိက သိရှိလုပ်ဆောင်နိုင်အောင်ကြိုးစားရန်ဖြစ်သည်။

- ၁။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဒုတိယလွှတ်တော်သက်တမ်းအတွင်းတာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် ရပ်ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မည့် ပြည်သူလူထုလိုလားသောသူများအားရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်စေရန်၊
- ၂။ လက်ရှိရွေးချယ်မှုဥပဒေကို သိရှိနားလည်ပြီး ထိရောက်စွာ အသုံးပြုစေနိုင်ရန်၊
- ၃။ ယခုလာမည့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်မှုတွင် လက်ရှိ ရွေးချယ်မှုဥပဒေ၏ အားနည်းချက်များကို လက်တွေ့သိရှိပြီး ဥပဒေပြင်ဆင်မှုများကို ပူးပေါင်းအားထုတ်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်၊
- ၄။ ပြည်သူများမှ ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံသားနှင့်နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများကို ပိုမိုသိရှိနားလည်လာစေရန်

လုပ်ငန်းစဉ်များ

ယခုရပ်ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများရွေးချယ်ရေးအတွက် အဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်သွားမည့် အချိန်ဇယားမှာ အောက်ပါတိုင်းဖြစ်သည်။ ဤအချိန်ဇယားနှင့်အညီ မိမိတို့၏ ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း အချိန်ကိုက်လုပ်သွားရပေမည်။

- ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ၂၄ရက်ရက်နေ့ထုတ် ဥပဒေပါ ပြည်ထောင်စုဥပဒေအမှတ်(၁)
- ရပ်ကွက်(သို့)ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးဥပဒေ(၉)အရ ရွေးချယ်မည်။
- (၁)အိမ်ထောင်စဦးစီးတစ်ဦးသာ(၁၀)အိမ်ခေါင်းရွေးချယ်ခွင့်ရှိသလို၊မဲပေးခွင့်ရှိသည်။
- (၂)(၁၀)အိမ်ခေါင်းများထဲမှရာအိမ်မှူး(သို့)ကွက်စိတ်မှူးကိုရွေးချယ်ရမည်။
- (၃)ရာအိမ်မှူး(သို့)ကွက်စိတ်မှူးများထဲကမှရပ်ကွက်(သို့)ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကိုရွေးချယ်ရမည်။
- (၄)အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရွေးချယ်ရာတွင်မြို့နယ်ကဖွဲ့စည်းပေးထားသောရပ်မိရပ်ဖ(၅)ဦးကရွေးချယ်မည်။
- (၆)ရပ်မိရပ်ဖ(၅)ဦးကိုမြို့နယ်က(၆.၁.၁၆)ရက်နေ့မှ(၁၀.၁.၁၆)ရက်နေ့အတွင်းအပြီးဖွဲ့မည်။
- (၇)အရွေးချယ်ခံရသောရပ်မိရပ်ဖ(၅)ဦးသည်(၁၁.၁.၁၆)ရက်နေ့တွင်သင်တန်းတက်ရောက်ကြရမည်
- (၈)ရက်ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို(၁၂.၁.၁၆)ရက်နေ့မှ(၁၇.၁.၁၆)ရက်နေ့အတွင်းအပြီးဖွဲ့ရမည်။
- (၉)ရွေးချယ်ပြီးသောစာရင်းများကို(၂၂.၁.၁၆)ရက်နေ့တွင်ခရိုင်သို့ပို့ပေးပြီးရလဒ်ထုတ်ပြန်မည်။
- (၁၀)(လက်ရှိအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသက်တမ်းသည်ရ(၃၁.၁.၁၆)ရက်ထိဖြစ်သည်။

I. ဒေသခံအရပ်ဖက်လူထုအဖွဲ့အစည်းများမှလုပ်ဆောင်ရန်

၁။ အသိပညာပေးခြင်း

- လက်ရှိဥပဒေ အရ မည်သို့မည်ပုံရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်ကို အသိပညာပေးရမည်။
- မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြည်သူများနှင့် နီးစပ်သော၊
- ပြည်သူ့အကျိုးကိုကာကွယ်ရပ်တည်မည်သူများရွေးချယ်ရန်လိုကြောင်းပြောရမည်။
- ပြည်သူများ၏ နိုင်ငံသားနှင့်နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးအကြောင်းကို ရှင်းပြရမည်။
- မည်သို့မည်ပုံ အာဏာပိုင်များအလိုကျလမ်းကြောင်းဖြစ်အောင် ရွေးချယ်သွားနိုင်ကြောင်း သတိပေးရမည်။

နည်းနာ

- တအိမ်တက်ဆင်းလိုက်လံဆွေးနွေးခြင်း
- ရပ်ကွက်၊ ရပ်ရွာအတွင်းရှိ ဩဇာရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တင်ပြခြင်း
- အုပ်စုလိုက်ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ခြင်း
- လက်ကမ်းပညာပေးစာစောင်များ ဖြန့်ဝေခြင်း

၂။ သင့်တော်သူများအားရွေးချယ်မှုဖြစ်လာနိုင်ရေးအတွက်စည်းရုံးနှိုးဆော်ခြင်း

- မည်သည့် လက္ခဏာရှိသည့်သူများကို ရွေးချယ်သင့်သည်ဟူသောဆွေးနွေးပွဲများဖြင့်လှုံ့ဆော်ခြင်း
- လူထုစည်းဝေးပွဲများပြုလုပ်၍ ရွေးချယ်ခံမည်သူများအား ဖိတ်ခေါ်ဆွေးနွေးစေခြင်း
- ဖြစ်သင့်သောသူများကို တအိမ်တက်ဆင်းမိတ်ဆက်၍ ဆယ်အိမ်စုများ၊ ရာကွက်စုများကို အဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်ရာတွင် မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း
- ရပ်မိရပ်ဖရွေးချယ်ရာတွင် ရပ်ရွာသဘောထားဖြစ်အောင် ဆွေးနွေးပွဲများဖန်တီးပေးခြင်း

၃။ ရွေးကောက်ပွဲအခြေအနေနှင့် ရလဒ်အကောင်အထည်ဖော်မှုကိုစောင့်ကြည့်ခြင်း

ဆယ်အိမ်စုကို အိမ်ထောင်စု ၁၀ ရွေးရာတွင်၎င်း၊ (အချို့နေရာများတွင် ဆယ်အိမ်စုကို ကွက်ကျားဆောင်ရွက်တတ်သည်ကို သတိပြုရမည်)၊ ကွက်စိပ်မှူး၊ ရာစိပ်မှူးများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ရွေးချယ်ရာတွင် အများသူငါသိရှိမှု ရှိအောင်ကြေညာခြင်းရှိမရှိ၊ မကြေညာလည်း သိအောင်လုပ်ပြီး လိုက်လံနှိုးဆော်နိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရွေးချယ်ရာတွင် ရွေးချယ်မည့်အစီအစဉ် အားလုံးပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိမရှိ၊ ရလဒ်ကို မည်သို့မည်ပုံအကောင်အထည်ဖော်မှု ရှိမရှိကိုစောင့်ကြည့်ရမည်။

ပြည်သူများအနေဖြင့် ရွေးချယ်မှုပြီးပါက မည်သို့မည်ပုံ ခံစား အတွေ့အကြုံရှိသည်ကို မှတ်တမ်းတင် စစ်တမ်းကောက်ရမည်။

II. အခြားအင်အားစုများနှင့်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်

အဓိက ရည်မှန်းချက်မှာ ၎င်းတို့ ဒေသများတွင်ရှိသော ကျေးရွာ၊ ရပ်ကွက်တိုင်းတွင် ပညာပေး၊ လှုံ့ဆော်သည့်လုပ်ငန်းများ ပြိုင်တူ၊ ရည်ရွယ်ချက်တူ လုပ်နိုင်စေရန်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍

- လက်လှမ်းမီသော အရပ်ဖက်အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ဆုံချက်များသို့သွားရောက်ဆွေးနွေး၍ သေချာစွာတိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပေးရန် စည်းရုံးတင်ပြခြင်း၊ မိမိတို့တွင်အဆင်သင့်ရှိသောလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပညာပေး စာစောင်များမျှဝေခြင်း၊
- အွန်လိုင်းမီဒီယာများမှတစ်ဆင့် ရပ်ကျေးရွေးကောက်ပွဲကိစ္စအား အသိပေးခြင်း၊ နှိုးဆော်ခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း
- လက်လှမ်းမီသော အရပ်ဖက်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဇန္နဝါရီ ၁၀ နေ့နောက်ဆုံးထား၍ ပူးတွဲတိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက်ထုတ်ပြန်ခြင်း